

28.11.24

לכבוד
ח"כ ישראל אייכלר
יו"ר ועדת העבודה והרווחה

הנדון: בקשה לקיום דיון דחוף בעניין מצוקתם של אזרחים ותיקים עריריים

שלום וברכה.

רק השבוע התבררנו על מקרי מוות נוספים של קשישים שגרים לבדם ונפטרו מבלי שאף אחד יודע ונמצאו כעבור שבועות במצב רקבון על ידי כוחות ההצלה לאחר תלונות שכנים על ריח שעולה מהדירה. **מאחר והנושא קרוב אל ליבך אנו פונים אליך בבקשה לקיים דיון דחוף בנושא תכלול התוכנית הניתנות לקשישים בודדים בפרט ושיתוף פעולה בין משרדי כחלק מתוכנית לאומית לייעול המענה הניתן לאזרחים ותיקים בכלל.**

מצוקתם של אזרחים ותיקים היא סוגיה מהותית ובהולה. אחד מכל חמישה ישראלים מעל גיל 65, כ- 240 אלף אנשים, חיים לבדם. מתוכם, כ- 50 אלף מדווחים שהם חווים בדידות לעתים קרובות, ולמעלה מ-20 אלף אזרחים ותיקים אומרים שאין אדם שעליו יוכלו לסמוך בעת צרה.

לצערנו, בשנים האחרונות נרשמה עלייה מדאיגה במספר המקרים שבהם קשישים נמצאו ללא רוח חיים בבתיהם. לפי נתוני יחידת 360 זק"א בשנת 2020 אותו 167 קשישים שנפטרו לבדם בבתיהם ללא מענה בזמן. בשנת 2021 עלה מספר המקרים ל-175, ובשנת 2022 המספר הגיע ל-181. בשנת 2023 אמנם חלה ירידה קלה, עם 179 מקרי פטירה, אך בשנת 2024 (עד חודש אוגוסט) כבר אותו 186 קשישים שנפטרו בבתיהם ללא כל ידיעה מוקדמת. **נתונים אלה מדגישים את הצורך הקריטי בפיתוח מערכות תמיכה והגנה שימנעו מקרים טראגיים אלו.**

נתוני הלמ"ס מצביעים על כך ש-32% מבני 65-74 מדווחים על תחושת בדידות, ושיעור זה עולה ל-42% בקרב מי שמעל גיל 75. הבדידות אינה רק בעיה רגשית, אלא משפיעה לרעה גם על הבריאות הפיזית והנפשית של הקשישים. קשישים רבים החיים לבדם חשופים לסיכון מוגבר לתחלואה, ירידה קוגניטיבית ואפילו מוות, מבלי שאף אחד יבחין בכך במשך ימים ארוכים.

יש צורך בפיתוח פתרונות קבועים שיכללו **מענה אנושי וטכנולוגי**. מענה אנושי כולל ביקורי בית סדירים על ידי אנשי מקצוע ומתנדבים, לצד מענה טכנולוגי הכולל הקמת מערכות טכנולוגיות שסייעו למעקב אחר קשישים המתגוררים לבדם. השימוש בטכנולוגיה, בשילוב עם מגע אנושי, יהווה תוספת משמעותית שתמנע את תחושת הבדידות ותספק מענה זמין ומידי במצבי חירום ובשגרה. השבוע פורסם קול קורא לרשויות מקומיות – "תכנית להפגת בדידות ולחיזוק החוסן של אוכלוסיית האזרחים הוותיקים" על ידי המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה בנוסף לתוכניות שבשגרה שמופעלות על ידי משרד הרווחה וגם הביטוח הלאומי מקדם בימים אלו פיילוט לעניין שירותי השגחה אלקטרוניים - שירותי השגחה טכנולוגיים מרחוק בביתו של אזרח ותיק -זכאי, עבור הביטוח הלאומי.

חוסר התכלול והיעדר תוכנית לאומית מצריכים חשיבה, תכנון ויישום מעשי לשם **פיתוח וביצוע תוכנית שיספקו מענה קבוע ומקיף לאוכלוסייה זו**. **בעמותה 121 חקרנו ופיתוח תוכנית כמערכת תמיכה בזקנים עריריים** ואנו פונים בבקשה דחופה לקיים דיון בוועדה שתביא יחדיו את כל הגורמים הרלוונטיים לשם איגום משאבים ונקיטת צעדים תכליתיים לפתרון בעיה לאומית קשה זו.

בברכה,

יקותיאל משי

מנמהל קידום מדיניות וקשרי ממשל בעמותת 121